

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA ..2023- 2026.....

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Nowożytne przemiany kulturowe
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Filozofii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filozofii
Kierunek studiów	Komunikacja międzykulturowa
Poziom studiów	I st
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok, IV semestr
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	j. polski
Koordinator	Dr Izabela Pasternak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Izabela Pasternak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
IV	15	15							3

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Podstawowa znajomość zagadnień i terminologii dotyczącej szeroko pojętej kultury i

Cywilizacji.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Ukazanie studentom głównych problemów kultury epoki nowożytności w aspekcie filozoficznym i socjologicznym, kształtujących się na przestrzeni dziejów.
C2	Zwrócenie uwagi na aktualność problematyki procesów, które rozpoczęły się w poprzednich okresach historycznych i ich dalekosiężne konsekwencje dla życia jednostek.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_1	Zna i potrafi poprawnie stosować terminologię z zakresu wiedzy o kulturze i komunikacji	K_Wo2
EK_2	Potrafi wskazać i rozumie miejsce wiedzy o komunikacji międzykulturowej pośród innych nauk oraz jej powiązania z innymi naukami	K_Wo3
EK_3	Zna historyczne zmiany instytucji społeczno-kulturowych	K_W11
EK_4	Potrafi czytać ze zrozumieniem obcojęzyczne teksty dotyczące problematyki z komunikacji międzykulturowej (w wybranych językach obcych)	K_U11
EK_5	Potrafi samodzielnie organizować pracę zarówno własną jak i zespołową oraz oceniać stopień jej zaawansowania, potrafi też współdziałać z innymi osobami podczas pracy zespołowej	K_U12
EK_6	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, wyszukiwać źródła i rozwijać umiejętności badawcze	K_U13
EK_7	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy, przyjmowania nowych idei, zmiany opinii w świetle dostępnych nowych argumentów	K_K01
EK_8	Jest gotów do rozpoznawania i uznania wpływu różnych zjawisk na komunikację międzykulturową	K_K05

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Treści merytoryczne
Charakterystyka epoki nowożytnej
Rozwój różnych narzędzi komunikacji od nowożytności po współczesność i ich wpływ na kulturę danego okresu
Rewolucja naukowa – wiedza, racjonalność naukowa
Narodziny rozumu instrumentalnego i ukonstytuowanie się podmiotu nowożytnego
Rola tzw. zwrotu antropologicznego dla nowożytności
Formy kultury i duchowości nowożytnej
Nowożytna sekularyzacja
Liberalizm europejski w perspektywie historycznej

B. Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Na ćwiczeniach analiza wybranych tekstów
Przemiany kulturowo-społeczne nowożytności. Cechy humanizmu nowożytnego. Tekst: B. Suchodolski, <i>Narodziny nowożytnej filozofii człowieka</i> , PWN, Warszawa 1963, s. 100-121 (rozdział <i>Narodziny i nadzieje humanizmu</i>). S. Wołoszyn, <i>O różnych odmianach humanizmu i ich konsekwencjach pedagogicznych</i> , w: B. Suchodolski, <i>Humanizm i edukacja humanistyczna. Wybór tekstów</i> , Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1988, s. 493-503.
Nowożytna idea wolności. Teksty: A. Turoń Kowalska, <i>Kilka słów o dwóch pojęciach wolności</i> , w.: A. Turoń-Kowalska (red.), <i>Idea wolności. Teoria i praktyka</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2019, s. 9-22. M. Chlewiński, <i>Wolność nowożytna oraz inne szkice z filozofii XVII i XVIII wieku</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2021, s. 143-172 (fr. Rozdziału <i>Wolność nowożytna. Zarys zagadnienia</i>)
Konsumpcyjny charakter społeczeństwa kapitalistycznego. Tekst: W. Wątroba, <i>Społeczeństwo konsumpcyjne</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2009, s. 68-76 i 133-141 (rozdziały: <i>Kultura globalna i jej wpływ na współczesną konsumpcję</i> i <i>Społeczeństwo konsumpcyjne</i>)
Zjawisko wielokulturowości we współczesnym zachodnim świecie. Tekst: B. Szlachta, <i>Problemy wielokulturowości</i> , w: W. Pesierbek, B. Szlachta, <i>Wielokulturowość</i> , seria <i>Słowniki społeczne</i> , Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum, Kraków 2022, 13-31.
„Zabawić się na śmierć” N. Postmana jako przykład opowieści o kulturze i demokracji amerykańskiej oraz kulturowych skutkach komunikowania się przy użyciu różnych środków i form. Tekst: N. Postman, <i>Świat zabawy w chowanego</i> , w: N. Postman, <i>Zabawić się na śmierć</i> , Warszawskie Wydawnictwo Literackie MUZA, Warszawa 2002, s. 101-121.
Racjonalność kapitalistyczna. Kulturowe sprzeczności kapitalizmu. Tekst: D. Bell, <i>Kulturowe sprzeczności kapitalizmu</i> , w: D. Bell, <i>Kulturowe sprzeczności kapitalizmu</i> , ALETHEIA, Warszawa 1994, s. 69-125;

Relatywizm kulturowy.

Teksty:

J. Majcherek, *Źródła relatywizmu w nauce i kulturze XX wieku od teorii względności do postmodernizmu*, Universitas, Kraków 2004, s. 96-131 (rozdział *Relatywizm w kulturze*).

R. Benedict, *Relatywizm kulturowy*, w: *Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów*, opr.

G. Godlewski, L. Kolankiewicz, A. Mencwel, P. Rodak, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005, s. 631-634.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy

Ćwiczenia: analiza tekstów oraz dyskusja

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_1- EK_8	Obserwacja w trakcie zajęć, aktywność i trafność wypowiedzi podczas dyskusji, argumentowanie, znajdowanie rozwiązań	WYKŁAD
EK_1- EK_8	Obserwacja w trakcie zajęć, aktywność i trafność wypowiedzi podczas dyskusji, argumentowanie, znajdowanie rozwiązań	ĆWICZENIA

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia wykładu jest obecność we wszystkich zajęciach.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność we wszystkich zajęciach, znajomość sukcesywnie zadawanej literatury oraz udział w dyskusjach na zajęciach.

Kryterium oceniania::

ocena 3 – student wykazuje się znajomością zadawanych tekstów, ale nie potrafi się nimi posługiwać w trakcie zajęć/diskusji.

ocena 4 – student wykazuje się znajomością zadawanych tekstów, potrafi posługiwać się argumentami i przykładami zaczerpniętymi z przeczytanych tekstów, ale nie potrafi samodzielnie znajdować rozwiązania omawianego problemu.

ocena 5 – student wykazuje się znajomością zadawanych tekstów, potrafi posługiwać się argumentami i przykładami zaczerpniętymi z przeczytanych tekstów, potrafi podawać własne przykłady na poparcie tez, samodzielnie znajduje rozwiązania omawianych problemów.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30h
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	10h
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	50h
SUMA GODZIN	90h
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

J. Błahut-Prusik, D. Sepczyńska, P. Wasyluk, *Współczesne dylematy filozofii i kultury*, Olsztyn 2010;
 W. Pesierbek, B. Szlachta, *Wielokulturowość*, seria Słowniki społeczne, Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum, Kraków 2022;
 A. Turoń-Kowalska (red.), *Idea wolności. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2019
 D. Bell, *Kulturowe sprzeczności kapitalizmu*, ALETHEIA, Warszawa 2014;
 J. Majcherek, *Źródła relatywizmu w nauce i kulturze XX wieku od teorii względności do postmodernizmu*, Universitas, Kraków 2004;
 B. Suchodolski, *Narodziny nowożytnej filozofii człowieka*, PWN, Warszawa 1963;
 B. Suchodolski, *Humanizm i edukacja humanistyczna*. Wybór tekstów, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1988;
Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, opr. G. Godlewski, L. Kolankiewicz, A. Mencwel, P. Rodak, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005;

M. Chlewiński, *Wolność nowożytna oraz inne szkice z filozofii XVII i XVIII wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2021,
N. Postman, *Zabawić się na śmierć*, Warszawskie Wydawnictwo Literackie MUZA, Warszawa 2002;
M. Weber, *Etyka protestancka a duch kapitalizmu*, Lublin 1994;
W. Wątroba, *Spółeczeństwo konsumpcyjne*, Wrocław 2009.

Literatura uzupełniająca:

Z. Drozdowicz, *Liberalizm europejski*, Poznań 2005 ;
T. Veblen, *Teoria klasy próżniaczej*, Warszawa 2008;
D. MacCannell, *Turysta. Nowa teoria klasy próżniaczej*, Warszawa 2002;
F. Braudel, *Kultura materialna, gospodarka i kapitalizm, XV-XVIII wiek*, Warszawa 1992;
F. Copleston, *Filozofie i kultury*, Warszawa 1986 ;
H.-G. Gadamer, *Dziedzictwo Europy*, Warszawa 1992;
T. Buksiński, *Moderność*, Poznań 2001;
W. Wątroba, *Himo postmillenicus*, Wrocław 2009.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej